

EKONOMSKI VIDIKI MANAGEMENTA

IZPIT

SPECIALISTIČNI IN MAGISTRSKI ŠTUDIJ

VZOREC

A

Ime in
priimek:

Vpisna
številka:

Koper, december 2005

Teoretična vprašanja

Navedenim trditvam pripišite na za to namenjeno mesto **DA**, če menite, da je trditev pravilna, oziroma **NE**, če menite da je napačna. Za pravilen odgovor dobite + **2,5 točk**, za napačen odgovor – **2,5 točk** in če ne odgovorite na vprašanje dobite **0 točk**.

1. V popolni konkurenci je z vidika posameznega podjetja tržna krivulja povpraševanja vodoravna . _____
2. Predpostavimo, da je funkcija tržnega povpraševanja po izdelkih, ki jih ponuja monopolist, linearna. Če predpostavka drži, potem se z rastjo cen mejni prihodek znižuje 1,5-krat hitreje, kot povprečni prihodek. _____
3. $AP_L = 1,7$ nam pove, da potrebujemo za proizvodnjo ene enote proizvoda v povprečju 1,7 enot dela. _____
4. Če velja pogoj $TC = VC$, se kratkoročna in dolgoročna krivulja ponudbe skladata. _____
5. Predpostavimo, da se obseg tržne ponudbe sklada z obsegom tržnega povpraševanja, pri dani ravni razpoložljivega dohodka kupcev. Če pride do eksogenega povečanja cen, se bo pri nespremenjenem razpoložljivem dohodku spremenilo tržno ravnotežje tako, da se bo spremenila tržna ponudba, tržno povpraševanje pa bo ostalo nespremenjeno. _____
6. Dana je naslednja funkcija tržnega povpraševanja: $P = a \cdot Q^{-2\alpha}$. Koeficient direktne cenovne elastičnosti povpraševanja je v tem primeru $-0,5$. _____

7. Na območju, kjer mejni proizvod narašča, narašča celotni proizvod degresivno, nato linearno (to je v točki, kjer je $MP = 0$), sledi progresivna rast (kjer MP pada), ki se preljuje v zmanjševanje celotnega proizvoda (kjer je MP negativen).
-
8. Mejna stopnja tehnološke substitucije, ki je enaka: $MSTS = \frac{\Delta L}{\Delta K} = -2$, nam pove, da je povečanje zaposlenosti proizvodnega dejavnika kapital za eno enoto povezano z zmanjšanjem obsega zaposlenosti proizvodnega dejavnika delo za dve enoti pri nespremenjenem obsegu proizvodnje.
-
9. Mejna stopnja ekonomske substitucije: $MSES = \frac{P_L}{P_K} = -0,5$, nam pove, da je povečanje zaposlenosti proizvodnega dejavnika kapital za dodatno enoto pogojeno z zmanjšanjem zaposlenosti proizvodnega dejavnika delo za 0,5 enot, če želimo ohraniti nespremenjene celotne stroške.
-
10. Mejna stopnja substitucije: $MSS = \frac{\Delta A}{\Delta B} = -1$, nam pove, da mora posameznik v primeru povečanja potrošnje dobrine B za eno enoto zmanjšati potrošnjo dobrine A za enoto, če želi ohraniti nespremenjeno raven skupne koristnosti.
-
11. Predpostavimo, da je funkcija agregatnega povpraševanja dana z naslednjo matematično specifikacijo: $P = 20 - 2Y$, splošna raven cen pa je 10 d.e., vsako povečanje davkov pa se 100% prevali v cene. V teh pogojih bi 10% povečanje cen znižalo avtonomno povpraševanje za približno 15,7%.
-

12. Nominalni BDP je v nekem obdobju porasel za 3%, indeks rasti splošne ravni cen pa je v tem obdobju znašal 90. Na temelju teh podatkov ugotovimo, da je realna gospodarska rast znašala 4%.

13. Če znaša multiplikator investicij 2,5, znaša mejna nagnjenost k potrošnji 1,25.

14. Denarni agregati odražajo različne definicije denarja, kar je povezano tudi s funkcijami denarja. Denarni agregat M1 obsega tisti denar, ki je namenjen za transakcijske namene.

15. Krivulja ponudbe primarnega denarja odraža enotno elastičnost v odvisnosti od obrestne mere.

16. Spodbujevalna denarna politika premika krivuljo agregatne ponudbe v desno in navzgor.

17. Strukturna brezposelnost je posledica neskladja med ponudbo in povpraševanjem po delavcih.

18. Za inflacijo povpraševanja je značilno, da se krivulja agregatne ponudbe premika desno in navzgor ob dani krivulji agregatnega povpraševanja.

19. V sistemu stalnega ali trdnega deviznega tečaja majhno gospodarstvo ne more voditi neodvisne denarne monetarne politike.

20. Dohodkovna hitrost denarja je opredeljena kot razmerje med nominalnim BDP in količino denarja.

Analitične naloge

1. Dani so podatki o količinah nakupljene hrane in obleke ter funkcija posameznikove proračunske omejitve.

HRANA (H)	OBLEKA (O)
1	6
2	3
3	2
4	1,5

Enačba proračunske omejitve: $O = 6 - \frac{3}{2}H$.

Na temelju podatkov narišite posameznikovo indiferenčno krivuljo in premico proračunske omejitve ter grafično določite optimalno še dosegljivo kombinacijo nakupa hrane in obleke. (Pomoč: na abscisno os nanašajte enote hrane in na ordinatno os enote obleke).

2. Narišite v skupni koordinatni sistem teoretični potek grafov funkcij mejnih stroškov, povprečnih stroškov in povprečnih variabilnih stroškov. Na temelju vrisanih krivulj določite tisti obseg ponudbe, pri katerem bo podjetje ustvarjalo izgubo v višini celotnih fiksnih stroškov.

3. Opišite in grafično pokažite razliko med pogojem za maksimiziranje dobička v modelu popolne konkurence in v modelu monopola.

4. Dana je naslednja matematična specifikacija proizvodne funkcije: $TP = \frac{1}{4}L^2 - \frac{1}{100}L^3$.

a) Izračunajte funkciji povprečnega in mejnega proizvoda dela.

b) Določite analitično, pri katerem obsegu zaposlenosti proizvodnega dejavnika delo je celotni proizvod največji.

c) Določite analitično, koliko znaša maksimalni obseg proizvodnje.

d) Kaj pomeni $APL = 4$? Kaj pomeni $MPL = -3$?

5. Narišite poljubno izokvanto v koordinatni sistem, kjer na ordinatni osi nanašate obseg zaposlenosti proizvodnega dejavnika delo (L) in na abscisni osi obseg proizvodnega dejavnika kapital (K).

a) Vrišite v ta koordinatni sistem tak premik izokvante, ki bo odražal povečanje obsega proizvodnje, za katero so značilni naraščajoči donosi obsega.

b) Zapišite enačbo koeficienta mejne stopnje tehnične substitucije (MSTS). Pojasnite, kako bi v tem primeru interpretirali vrednost tega koeficienta, ki je enaka -2 .

6. Na osebno potrošnjo gospodinjstev (C) vplivajo tri ključne determinante:

- sedanji razpoložljivi dohodek,
- permanentni dohodek in
- premoženje.

Opišite, kako vpliva posamezna determinanta na odločitve o obsegu osebne potrošnje gospodinjstev.

7. Grafično prikažite in pojasnite učinek večjih državnih izdatkov (G) na output.

8. Pojasnite in grafično narišite oblikovanje obrestnih mer na trgu denarja.

9. Elastičnost nominalnega BDP v odvisnosti od proizvodnega dejavnika delo je 0,5 in elastičnost nominalnega BDP v odvisnosti od proizvodnega dejavnika kapital je 0,5. Indeks rasti realnega BDP je 103, indeks rasti cen je 102, koeficient dinamike proizvodnega dejavnika kapital je 1,03 in stopnja rasti proizvodnega dejavnika delo je 2 %. Izračunajte prispevke dela, kapitala in tehnološkega napredka k rasti nominalnega BDP.

10. Grafično prikažite in opišite proces gospodarske rasti na temelju poglobljanja kapitala.